

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง
โรงเรียนศิครภูมิพิสัย จังหวัดสุรินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส 23101

ภาคเรียนที่ 1/2555

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กลไกราคาและตลาด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง จับจ่ายใช้สอย เรียงร้อยอย่างพอเพียง

จำนวน 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

- ส 3.1 ม.3/1 - ความหมายและประเภทของตลาด
- ความหมายและตัวอย่างของอุปสงค์และอุปทาน
  - ความหมายและความสำคัญของกลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ
  - หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ

ตัวชี้วัด

อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความหมายและความสำคัญของตลาด กลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ มีการวิเคราะห์ แยกแยะความสำคัญของตลาด กลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ รวมถึงตระหนักและเห็นคุณค่าของความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของกลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมาย ความสำคัญ ของตลาด กลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจได้ (K)
2. วิเคราะห์ และแยกแยะความสำคัญของตลาด กลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจได้ (P)
3. ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญในการเปลี่ยนแปลงของ ระบบตลาด กลไกราคาและการกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ (A)

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความหมายและความสำคัญของตลาดในระบบเศรษฐกิจ
- 4.2 ความหมายและความสำคัญของอุปสงค์ อุปทาน
- 4.3 ความหมายและความสำคัญของราคาดุลยภาพ

5. สมรรถนะสำคัญ

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
- 5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 5.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 6.2 ใฝ่เรียนรู้
- 6.3 อยู่อย่างพอเพียง
- 6.4 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

7.1 ภาระงาน

- 7.1.1 สำรวจตลาด หรือร้านค้าในชุมชน
- 7.1.2 จัดนิทรรศการ
- 7.1.3 วิเคราะห์ข่าวในกิจกรรมการแสดงความคิดเห็นรอบวง (Round Table)

7.2 ชิ้นงาน

- 7.2.1 แบบบันทึก (ผลการสำรวจตลาด หรือร้านค้าในชุมชน)
- 7.2.2 แผนผังความคิด (Mind Mapping) เรื่อง สรุปประเด็นเกี่ยวกับตลาดและกลไกราคา
- 7.2.3 นิทรรศการผลงานของตนเอง
- 7.2.4 ผลการแสดงความคิดเห็นรอบวง (Round Table)
- 7.2.5 แบบฝึกทบทวนความรู้ เรื่อง ตลาด และกลไกราคา

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

8.1 ครูนำตัวอย่างสินค้าประเภทต่างๆมาให้นักเรียนดู เช่น ขนม น้ำดื่ม นม ผลไม้ เป็นต้น มาให้นักเรียนดู แล้วร่วมกันอภิปรายในประเด็นดังต่อไปนี้

** การใช้สื่อที่พบในชีวิตประจำวันมาใช้ในการจัดกิจกรรมเรียนรู้ สามารถทำให้นักเรียนเห็นภาพที่ชัดเจน และตระหนักถึงความสำคัญ เป็นการใช้หลักความพอประมาณและหลักเหตุผล

- สินค้าต่างๆเหล่านี้ที่นักเรียนสามารถเลือกซื้อได้ที่ไหน
- ถ้านักเรียนต้องการซื้อสินค้าเหล่านี้ที่ครูนำมาจำหน่าย นักเรียนต้องการจะซื้อในราคาที่ถูกหรือแพง

แพง

- และเช่นเดียวกัน ถ้าครูต้องการจะขายสินค้าเหล่านี้ นักเรียนคิดว่าครูอยากจะขายถูกหรือแพง
- แสดงว่าผู้ซื้อ (ผู้บริโภค) ต้องการจะซื้อสินค้าและบริการในราคาที่เป็นเช่นไร และ ผู้ขาย (ผู้ผลิต) ต้องการเสนอขายสินค้าและบริการที่เป็นเช่นไร ทั้ง 2 แบบเราจึงเรียกว่าอะไร

8.2 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายจากประเด็นดังกล่าว

8.3 ครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียน กลุ่มละ 5-6 คน (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) จากนั้นให้นักเรียนนั่งประจำกลุ่มที่ครูกำหนดให้ พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันตั้งชื่อของกลุ่มของตนเอง

** การแบ่งกลุ่ม (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) เพื่อให้นักเรียนเก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนอ่อน เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับครูและนักเรียน

8.4 ครูแจกใบความรู้เรื่อง “ตลาด และกลไกราคา” ให้กับนักเรียนทุกคน พร้อมทั้งอธิบายกติกาการเล่น เกม “ทายคำ ตามคำใบ้” ดังนี้

- ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ครูแจกให้อย่างละเอียด จากนั้นให้นักเรียนเตรียมตัวตอบคำถามที่ครูเตรียมไว้ให้

- โดยกลุ่มไหนที่ตอบคำถามถูก จะมีสิทธิ์ เลือกป้ายทายคำ โดยการทายคำ จะมีอักษรตั้งแต่ ก-ฮ และ สระทุกตัว (ครูจะบอกครั้งละ 1 ตัว ต่อ 1 คำถามที่นักเรียนตอบถูก) โดยนักเรียนสามารถเลือกตอบ หรือโยนให้กลุ่มอื่นตอบก็ได้

8.5 กลุ่มไหนสามารถ ทายคำ ตามคำใบ้ ได้ครบ 3 คำก่อนถือว่าเป็นผู้ชนะ

8.6 นักเรียนและครู ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกม “ทายคำ ตามคำใบ้” จนเสร็จกิจกรรม

8.7 ครูนำคำถามที่ให้นักเรียนใช้เล่นเกม มาถามนักเรียนทุกคนในห้องอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจ และเป็นการอภิปรายร่วมกันเพื่อความถูกต้องตรงกัน

8.8 ครูสรุปกิจกรรมการเรียนรู้จากการใช้เกมดังกล่าว จากนั้นให้นักเรียนเข้านั่งประจำที่ของตนเองตามเดิม

** การใช้เกมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากผู้เรียนจะมีความสุขแล้ว ผู้เรียนยังเกิดความรู้โดยที่บรรยากาศในห้องเรียนเป็นไปด้วยความสนุกสนาน สอดคล้องกับหลักพอประมาณ คือ นำสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

8.9 ครูมอบหมายงานให้นักเรียนไปสำรวจตลาด หรือร้านค้าในชุมชน ที่มีอยู่ทั่วไปว่ามีลักษณะเหมือนที่นักเรียนศึกษาหรือไม่ ถ้าไม่มีความแตกต่างกันอย่างไร โดยประเด็นที่ศึกษามีดังนี้

- อุปสงค์ อุปทาน มีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับกลไกราคาที่ถูกกำหนด
- ราคาดุลยภาพ ในตลาดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

** การให้นักเรียนไปสำรวจตลาด หรือร้านค้าในชุมชน เป็นการเรียนรู้จากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวของนักเรียนเอง โดยนักเรียนสามารถเกิดทักษะการคิดในขั้นของการสำรวจ และมีการ วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล จนสามารถเกิดภูมิคุ้มกันในตนเองในเรื่องของการซื้อสินค้า ที่สำคัญสอดคล้องตามหลักเงื่อนไขของความรู้

ชั่วโมงที่ 2

8.10 ครูทบทวนความรู้จากชั่วโมงที่แล้ว พร้อมทั้งให้นักเรียนนำเสนอภาระงานที่ ให้นักเรียนไปสำรวจตลาด หรือร้านค้าในชุมชน

8.11 นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายประเด็นจากงานที่ครูมอบหมายให้ ดังนี้

- อุปสงค์ อุปทาน มีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับกลไกราคาที่ถูกกำหนด
- ราคาดุลยภาพ ในตลาดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

- ให้นักเรียนสรุปประเด็นดังกล่าว วลงในกระดาษ A4 ในรูปแบบของแผนผังความคิด (Mind Mapping) พร้อมทั้งระบายสี ตกแต่งให้สวยงาม

** การที่ครูและนักเรียน ร่วมกันอภิปรายประเด็นความรู้ต่างๆที่ครูมอบหมายภาระงานให้นักเรียน เป็นการสร้างความรู้ที่เข้าใจสอดคล้องกัน และนอกจากนี้การให้นักเรียน สรุปประเด็น ที่ร่วมกัน อภิปรายเป็นแผนผังความคิด เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเหตุและผล ตลอดทั้งมีความรู้ที่คงทน

8.12 ครูสุ่มผลงานนักเรียน 2-3 ชิ้นนำเสนอหน้าชั้นเรียน

8.13 นักเรียนและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้ในเรื่อง ตลาด และกลไกราคา ร่วมกันในประเด็นดังต่อไปนี้

- ในชีวิตประจำวันของเราในฐานะผู้บริโภค กลไกราคามีความสำคัญต่อเราอย่างไรบ้าง
- ในกรณีที่ราคาน้ำมันเพิ่มสูงขึ้นเพราะเหตุใดราคาสินค้าจึงมักจะเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย
- ถ้านักเรียนเป็นพ่อค้า แม่ค้า นักเรียนจะขายสินค้าในราคาถูก หรือแพง เพราะเหตุใด
- ในกรณีที่ผู้ซื้อต้องการสินค้าที่ถูก ผู้ขายต้องการสินค้าที่แพง นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรให้ทั้ง 2 กลุ่มได้ราคาสินค้าที่พึงพอใจ

** การที่ครูและนักเรียน ร่วมกันสรุปความรู้จากประเด็นคำถามที่ครูตั้งให้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเหตุและผล ตลอดทั้งมีความรู้ที่คงทน และที่สำคัญคือการสร้างองค์ความรู้ที่เข้าใจตรงกัน

8.14 ครูให้นักเรียนทุกคนนำแผนผังความคิด (Mind Mapping) ที่ได้จัดทำในห้อง ไปติดลงในบอร์ด เพื่อจัดเป็นนิทรรศการ เพื่อให้นักเรียนทุกคนในห้องได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นการสร้างความคิดที่แปลกใหม่ระหว่างกัน

ชั่วโมงที่ 3

8.15 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้จากชั่วโมงที่แล้ว ในประเด็นต่อไปนี้

- ในชีวิตประจำวัน กลไกราคามีความสำคัญต่อเราอย่างไรบ้าง
- ในกรณีที่เกิดกรณีของแพง มีสาเหตุหลักมาจาก ากสิ่งใด และมาตรการในการแก้ไขมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับสิ่งใดบ้าง

** การตั้งคำถาม เป็นการพัฒนาทักษะการคิดให้กับผู้เรียน ครูจึงควรตั้งคำถามให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์

8.16 ครูให้นักเรียนนั่งประจำกลุ่มที่ได้แบ่งไว้แล้วจากชั่วโมงที่ 1 แล้วแจกหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนกลุ่มละ 2 ฉบับ (เป็นหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจ) โดยให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

- ให้นักเรียนเลือกข่าวที่น่าสนใจ มากกลุ่มละ 1 ข่าว เป็นข่าวที่เกี่ยวกับกลไกราคา
- ให้นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ข่าวดังกล่าว ดังนี้
  - ชื่อข่าว
  - เกี่ยวข้องกับ เรื่อง กลไกราคาอย่างไร
  - มาตรการในการแก้ไข เป็นอย่างไร มีหน่วยงานหรือส่วนใดบ้างที่เกี่ยวข้อง
- ให้นักเรียนทำกิจกรรมในลักษณะของการแสดงความคิดเห็นรอบวง (Round Table)

** การให้นักเรียนได้ศึกษาจากข่าว และร่วมกันวิเคราะห์เป็นการแบ่งปันความคิดเห็นร่วมกันระหว่างเพื่อนในกลุ่ม และนอกจากนี้การใช้กิจกรรม Round Table แสดงความคิดเห็น เป็นการร่วมกันคิดภายในกลุ่มที่เน้นหลักประชาธิปไตย สอดคล้องการใช้หลักเหตุผล และภูมิคุ้มกันในการช่วยเหลือระหว่างกันภายในกลุ่ม

8.17 ครูให้นักเรียนนำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนในห้องร่วมกันอภิปรายประเด็นต่างๆ ที่เพื่อนกลุ่มต่างๆนำเสนอ

8.18 ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มนำผลงานที่ได้จัดทำในห้อง ไปติดลงในบอร์ด เพื่อจัดเป็นนิทรรศการ เพื่อให้นักเรียนทุกคนในห้องได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเป็นการสร้างความคิดที่แปลกใหม่ระหว่างกัน

8.19 ครูแจกแบบฝึกทบทวนความรู้ เรื่อง ตลาด และกลไกราคา ให้กับนักเรียน ซึ่งสามารถศึกษาความรู้เพิ่มเติมได้จากอินเทอร์เน็ต และห้องสมุดของโรงเรียน โดยให้นักเรียนจัดทำและนำเสนอในชั่วโมงต่อไป

** การให้นักเรียนทำแบบฝึกทบทวนความรู้ เป็นการทบทวนความรู้ของผู้เรียน ให้เกิดการต่อยอดความรู้ความเข้าใจที่กระจ่างชัดเจนตรงกัน สอดคล้องตามหลักเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกัน และเงื่อนไขความรู้ให้กับทั้งครูและผู้เรียน

9. สื่อและแหล่งเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 9.1.1 ตัวอย่างสินค้าประเภทต่างๆ เช่น ขนมน้ำดื่ม นม ผลไม้ เป็นต้น
- 9.1.2 ใบความรู้เรื่อง “ตลาด และกลไกราคา”
- 9.1.3 กระดาษ A4 (pepper)
- 9.1.4 สี (Color)
- 9.1.5 บอร์ด (Board)
- 9.1.6 หนังสือพิมพ์ (News pepper)
- 9.1.7 กระดาษปรู๊ฟ (newsprint)
- 9.1.8 แบบฝึกหทบทวนความรู้ เรื่อง ตลาด และกลไกราคา

9.2 แหล่งเรียนรู้

- 9.2.1 ตลาด หรือร้านค้าในชุมชน (Market or local shop)
- 9.2.2 ห้องสมุด (Library Learning Resources)
- 9.2.3 อินเทอร์เน็ต (Internet Learning Resources)

10. การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	หลักฐาน ชิ้นงาน/ ภาระงาน	วิธีวัด	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
• อธิบายความหมาย ความสำคัญ ของตลาด กลไกราคาและการ กำหนดราคาในระบบ เศรษฐกิจได้ (K)	• แบบบันทึก ฯ • แผนผังความคิด ฯ • นิทรรศการ ฯ • ผลการ แสดงความ คิดเห็นรอบวง • แบบฝึกหทบทวน ความรู้ ฯ	• การตรวจแบบ บันทึก ฯ • การตรวจ แผนผังความคิด ฯ • การประเมินผล งาน • การตรวจการ แสดงความ คิดเห็นรอบวง • แบบฝึกหทบทวน ความรู้ ฯ	• แบบตรวจแบบ บันทึก ฯ • แบบตรวจ แผนผังความคิด ฯ • แบบประเมินผล งาน • แบบตรวจการ แสดงความคิดเห็น รอบวง • การตรวจแบบฝึก ทบทวนความรู้ ฯ	• ระดับดีขึ้นไป • ระดับดีขึ้นไป • ระดับดีขึ้นไป • ระดับดีขึ้นไป • ถูกต้องร้อยละ 80
• วิเคราะห์ และแยกแยะ ความสำคัญของตลาด	• แบบบันทึก ฯ	• การตรวจแบบ บันทึก ฯ	• แบบตรวจแบบ บันทึก ฯ	• ระดับดีขึ้นไป

จุดประสงค์การเรียนรู้	หลักฐาน ชิ้นงาน/ ภาระงาน	วิธีวัด	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
กลไกราคาและการ กำหนดราคาในระบบ เศรษฐกิจได้ (P)	<ul style="list-style-type: none"> • แผนผังความคิด ฯ • นิทรรศการ ฯ • ผลการ แสดงความ คิดเห็นรอบวง • แบบฝึกทบทวน ความรู้ ฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • การตรวจ แผนผังความคิด ฯ • การประเมินผล งาน • การตรวจการ แสดงความ คิดเห็นรอบวง • แบบฝึกทบทวน ความรู้ ฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • แบบตรวจ แผนผังความคิด ฯ • แบบประเมินผล งาน • แบบตรวจการ แสดงความ คิดเห็น รอบวง • การตรวจแบบฝึก ทบทวนความรู้ ฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ระดับดีขึ้นไป • ระดับดีขึ้นไป • ระดับดีขึ้นไป • ถูกต้องร้อยละ 80
• ตระหนักและเห็นคุณค่า ความสำคัญในการ เปลี่ยนแปลงของระบบ ตลาด กลไกราคาและการ กำหนดราคาในระบบ เศรษฐกิจ (A)	<ul style="list-style-type: none"> • แบบบันทึก ฯ • แผนผังความคิด ฯ • นิทรรศการ ฯ • ผลการ แสดงความ คิดเห็นรอบวง • แบบฝึกทบทวน ความรู้ ฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • การตรวจแบบ บันทึก ฯ • การตรวจ แผนผังความคิด ฯ • การประเมินผล งาน • การตรวจการ แสดงความ คิดเห็นรอบวง • แบบฝึกทบทวน ความรู้ ฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • แบบตรวจแบบ บันทึก ฯ • แบบตรวจ แผนผังความคิด ฯ • แบบประเมินผล งาน • แบบตรวจการ แสดงความ คิดเห็น รอบวง • การตรวจแบบฝึก ทบทวนความรู้ ฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ระดับดีขึ้นไป • ระดับดีขึ้นไป • ระดับดีขึ้นไป • ระดับดีขึ้นไป • ถูกต้องร้อยละ 80

11. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ผลการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

11.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K, P, A)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11.3 แนวทางแก้ไข/พัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูผู้สอน

เอกสารประกอบ

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น	3 ห่วง	หลักพอประมาณ	หลักมีเหตุผล	หลักการมีภูมิคุ้มกัน
เนื้อหา		<ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์หลักสูตรมาตรฐาน และตัวชี้วัดและจัดเนื้อหาสาระ ฯ ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน เวลาและวัยของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจตามลำดับง่ายไปหายาก บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาหลักสูตรมาตรฐาน ตัวชี้วัด จัดเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัวไปถึงเรื่องไกลตัว
เวลา		<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาโครงสร้างเวลาในหลักสูตร กำหนดเวลาเหมาะสมกับกิจกรรม เนื้อหา วัยของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมได้เต็มตามศักยภาพผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> วางแผนการใช้เวลาในการทำงาน ได้เหมาะสม กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจนตามเวลาที่มี และเผื่อเวลาไว้รองรับเหตุการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงในขณะทำกิจกรรม
วิธีการจัดกิจกรรม		<ul style="list-style-type: none"> แบ่งกลุ่มนักเรียนให้พอดีกับเนื้อหา กิจกรรม และจำนวนนักเรียน กำหนดกิจกรรม ภาระงาน การสำรวจสืบค้น การนำเสนอโดยการอภิปราย เขียนสรุปในรูปแบบของ Mind Mapping การให้เหมาะสมกับเนื้อหาในเวลาที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกทักษะการสื่อสาร การคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน มีวินัย มีความรับผิดชอบ 	<ul style="list-style-type: none"> ครูชี้แจงขั้นตอนการทำกิจกรรมกลุ่ม ให้ชัดเจนและให้คำแนะนำ/ปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติการกลุ่ม ผู้สอนมีความรอบรู้ในเรื่องที่สอน มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายน่าสนใจ เหมาะสมกับ เนื้อหาและวัยของผู้เรียน
แหล่งเรียนรู้		<ul style="list-style-type: none"> การเลือกใช้ แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอน เหมาะสมกับ เนื้อหา กิจกรรม งบประมาณ เวลาในการทำกิจกรรม และวัยของผู้เรียน เลือกแหล่งเรียนรู้ที่มีใกล้ตัวนักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างคุ้มค่า เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์/ตามตัวชี้วัด 	<ul style="list-style-type: none"> จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้สำรองไว้ในกรณีที่แหล่งเรียนรู้นั้นมีปัญหา
สื่อ/อุปกรณ์		<ul style="list-style-type: none"> การเลือกใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน เหมาะสมกับ เนื้อหา กิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนใช้สื่ออุปกรณ์อย่างประหยัดคู้ มค่าอย่างมีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> จัดวางสื่อตามกำหนด ขั้นตอนก่อนและหลังการใช้ให้สัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมเพื่อ

3 ทั่ว ประเด็น	หลักพอประมาณ	หลักมีเหตุผล	หลักการมีภูมิคุ้มกัน
	วัยผู้เรียนและมีจำนวนเพียงพอ กับผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ใช้สื่อเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้เกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 	<p>ความสะดวกในการหยิบใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและมีสำรองไว้ในกรณีที่สื่อชำรุดใช้การไม่ได้
การประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> ออกแบบวิธีการวัดประเมินผลให้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัด การประเมินผลเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา กิจกรรม เนื้อหา วัยของผู้เรียนและเวลา ที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อวัด/ประเมินให้ตรงตามตัวชี้วัด มาตรฐาน ในหลักสูตร วัด/ประเมินผลได้ชัดเจน ผู้เรียนได้แสดงความสามารถเต็มตามศักยภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> วางแผนการวัด/ประเมินผลให้เป็นขั้นตอนชัดเจน แบบประเมิน ข้อสอบ มีการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเชื่อมั่นและเที่ยงตรงในการวัดตามตัวชี้วัด มีเครื่องมือวัดผลเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี			<ul style="list-style-type: none"> เรื่องหลักสูตรมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระแกนกลางตามหลักสูตรปี 2551 เรื่องการวางแผนและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัด เรื่องเทคนิคกระบวนการเรียนการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม มีความรู้และมีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ มีความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความรู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างชัดเจนถ่องแท้ ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
คุณธรรมของครู			<ul style="list-style-type: none"> มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ยืดหยุ่น มีความเป็นกัลยาณมิตรและมีวินัยในตนเองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติ ตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไขดังนี้

หลักพอเพียง		
พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
1. ผู้เรียนจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในกลุ่มได้เหมาะสมกับความสามารถ ตามศักยภาพของแต่ละคน 2. ใช้เวลาในการศึกษาและปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด 3. ใช้วัสดุอุปกรณ์ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด 4. เข้าร่วมกิจกรรมได้เหมาะสมตามความรู้ความสามารถของแต่ละคน 5. ใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน	1. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ที่ได้รับมอบหมาย มีวินัยในการรักษาเวลา เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ 2. คิดวิเคราะห์ในประเด็นที่ศึกษาได้อย่างมีเหตุผล 3. นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 4. ตระหนักและเห็นคุณค่าของหลักปรัชญา ฯ	1. มีการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบให้ทันตามกำหนดเวลา 2. เคารพกฎ กติกา และยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ปฏิบัติตามขั้นตอนของการเรียนรู้ตามกระบวนการกลุ่ม 3. ระมัดระวังรอบคอบในการใช้วัสดุอุปกรณ์
ความรู้		คุณธรรม
- เรื่องที่ได้ศึกษา คือ ตลาดและกลไกราคา - ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม - หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - ทักษะการแก้ปัญหา		ความสามัคคี มีวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ช่วยเหลือแบ่งปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พอประมาณ เสียสละ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีจิตอาสา

2.2 ผลลัพธ์ (K, P, A) 4 มิติ ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	ด้าน	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	ด้าน	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้ (K)		-มีความรู้ เรื่อง การสืบค้นข้อมูล -มีความรู้เรื่องการจัดนิทรรศการ	- รู้กระบวนการทำงานกลุ่มและการนำเสนอ -มีความรู้เรื่องภูมิศึกษา และมีวินัยในสังคม	-มีความรอบรู้ในการใช้แหล่งเรียนรู้ ที่อยู่ใกล้ตัว -รู้สาเหตุและกลไกราคาในตลาด	-มีความรู้เรื่อง ระบบเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ
ทักษะกระบวนการ (P)		- ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างระมัดระวัง คำนึงค่าและประหยัด - การเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับการสืบค้นและการนำเสนอข้อมูลให้มีความน่าสนใจ	- เกิดทักษะในการทำงานกลุ่ม การอยู่ร่วมกันในกลุ่ม - นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข - ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี -ทักษะการคิดแก้ปัญหา	-ใช้วัสดุ อุปกรณ์อย่างคุ้มค่าและถูกวิธี	-ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น -มีความเป็นมิตรกับผู้อื่น -ปฏิบัติตนตามหลักประชาธิปไตยในการเสนอความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม
เจตคติ และค่านิยม (A)		- เห็นคุณค่า ความสำคัญของวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้	-เห็นคุณค่า และความสำคัญของกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	-เห็นคุณค่าของการรักษาสิ่งแวดล้อมทางสังคม	-เห็นคุณค่าและตระหนักถึงการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส 22102

ภาคเรียนที่ 2/2555

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง สังคมประชาธิปไตย

จำนวน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ม.2/2 เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิเสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

2. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยอย่างปกติสุขนั้น สมาชิกทุกคนในสังคมย่อมต้องปฏิบัติตามคุณลักษณะของพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 ด้านความรู้ (K) อธิบายลักษณะสำคัญของสังคมประชาธิปไตยได้

3.2 ด้านทักษะการคิด/สมรรถนะสำคัญ (P) วิเคราะห์คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยได้

3.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และอยู่อย่างพอเพียง

4. สาระการเรียนรู้

4.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

แนวทางส่งเสริมให้ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

4.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

1) ลักษณะสำคัญของสังคมประชาธิปไตย

2) คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
- 5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 มีวินัย
- 6.2 ใฝ่เรียนรู้
- 6.3 อยู่อย่างพอเพียง
- 6.4 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน / ชิ้นงาน

7.1 ภาระงาน

- 7.1.1 ทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง สังคมประชาธิปไตย
- 7.1.2 ทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

7.2 ชิ้นงาน

- 7.2.1 ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สังคมประชาธิปไตย
- 7.2.2 ใบงานที่ 1.2 เรื่อง คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ: เทคนิคคู่คิดสี่สหาย)

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

8.1 ครูนำภาพกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนมาให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า ภาพใดมีการกระทำที่เหมาะสม ภาพใดมีการกระทำที่ไม่เหมาะสม พร้อมแสดงเหตุผลประกอบ ตัวอย่างภาพ เช่น

- ภาพที่ 1 ภาพคนประกอบอาชีพหลากหลายอาชีพ
- ภาพที่ 2 ภาพการชุมนุมประท้วงบนถนน
- ภาพที่ 3 ภาพการชุมนุมในบริเวณสนามหญ้ามีคนปราศรัย
- ภาพที่ 4 ภาพคนเผาอาคารสถานที่
- ภาพที่ 5 ภาพความไม่สงบเรียบร้อยในการชุมนุม
- ภาพที่ 6 ภาพคนร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชน
- ภาพที่ 7 ภาพคนร่วมประเพณีต่างๆ

8.2 ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การกระทำของบุคคลในภาพที่ 1, 3, 6 และ 7 นั้น สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้ที่อยู่ในสังคมประชาธิปไตย ครูอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของสังคมประชาธิปไตย และคุณลักษณะของพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย จากนั้นให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือเรียน หรือหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม ตามความเหมาะสม

8.3 ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่กันทำใบงาน ดังนี้

- คู่ที่ 1 ทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง สังคมประชาธิปไตย
- คู่ที่ 2 ทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

8.4 นักเรียนแต่ละคู่ช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของใบงานที่ตนรับผิดชอบ แล้วผลัดกันอธิบายผลงานให้เพื่อนอีกคู่หนึ่งฟัง นักเรียนคู่ที่เป็นฝ่ายรับฟังซักถามข้อสงสัยหรือแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

8.5 ครูสุ่มเรียกตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานในใบงานที่หน้าชั้นเรียน ประมาณ 2-3 กลุ่ม ต่อ 1 ใบงาน และให้กลุ่มอื่นที่มีผลงานแตกต่างกันได้นำเสนอเพิ่มเติม โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง

8.6 ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น ต่อไปนี้

- เราจะปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยได้อย่างไรบ้าง
- ถ้าทุกคนปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี จะเกิดผลดีอย่างไร

8.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของสังคมประชาธิปไตย และคุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย และแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

9. สื่อ และแหล่งเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียน หน้าทีพลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.2
- 2) ใบงานที่ 1.1 เรื่อง สังคมประชาธิปไตย
- 3) ใบงานที่ 1.2 เรื่อง คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุด
- 2) แหล่งข้อมูลสารสนเทศ www.kullawat.net/civic/1.0.htm

10. การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	หลักฐานชิ้นงาน/ภาระงาน	วิธีวัด	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
ด้านความรู้ (K) อธิบายลักษณะสำคัญของสังคมประชาธิปไตยได้	ใบงานที่ 1.1 และ 1.2 แบบทดสอบ	ทำใบงาน ที่ 1.1 และ 1.2 ทำแบบทดสอบ	ตรวจใบงานที่ 1.1 และ 1.2 ตรวจแบบทดสอบ	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

จุดประสงค์การเรียนรู้	หลักฐาน ชิ้นงาน/ภาระงาน	วิธีวัด	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การ ประเมินผล
ด้านทักษะการคิด/ สมรรถนะสำคัญ (P)วิเคราะห์ คุณลักษณะพลเมือง ดีตามวิถี ประชาธิปไตยได้	ใบงานที่ 1.1 และ 1.2แบบทดสอบ	ทำใบงาน ที่ 1.1 และ1.2 ทำแบบทดสอบ	ตรวจใบงานที่ 1.1 และ1.2 ตรวจ แบบทดสอบ	ร้อยละ 60 ผ่าน เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะอัน พึงประสงค์(A) มี วินัย ใฝ่เรียนรู้ และ อยู่อย่างพอเพียง	ทำงานกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	แบบสังเกต พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับ ดี ผ่านเกณฑ์

11. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

11.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K, P, A)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11.3 แนวทางแก้ไข/พัฒนา

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูผู้สอน

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูผู้สอนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น	3 ห่วง	หลักพอประมาณ	หลักมีเหตุผล	หลักการมีภูมิคุ้มกัน
เนื้อหา		<ul style="list-style-type: none"> วิเคราะห์หลักสูตรมาตรฐาน และตัวชี้วัดและจัดเนื้อหาสาระ ๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน เวลาและวัยของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจตามลำดับง่ายไปหายาก บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาหลักสูตรมาตรฐาน ตัวชี้วัด จัดเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เนื้อหาที่เป็นเรื่องใกล้ตัวไปถึงเรื่องไกลตัว
เวลา		<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาโครงสร้างเวลาในหลักสูตร กำหนดเวลาเหมาะสมกับกิจกรรม เนื้อหา และวัยของผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมได้เต็มตามศักยภาพผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> วางแผนการใช้เวลาในการทำงาน ได้เหมาะสม กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจนตามเวลาที่มี และเผื่อเวลาไว้รองรับเหตุการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงในขณะทำกิจกรรม
วิธีการจัดกิจกรรม		<ul style="list-style-type: none"> แบ่งกลุ่มนักเรียนให้พอดีกับเนื้อหา กิจกรรม และจำนวนนักเรียน กำหนดกิจกรรม ภาระงาน การสำรวจสืบค้น การ 	<ul style="list-style-type: none"> ต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> ครูชี้แจงขั้นตอนการทำกิจกรรมกลุ่ม ให้ชัดเจนและให้คำแนะนำ/ปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติการกลุ่ม

3 ช่วง ประเด็น	หลักพอประมาณ	หลักมีเหตุผล	หลักการมีภูมิคุ้มกัน
	นำเสนอโดยการอภิปรายเขียนสรุปในรูปของMind Mappingการให้เหมาะสมกับเนื้อหาในเวลาที่กำหนด	<ul style="list-style-type: none"> • เพื่อฝึกทักษะการสื่อสาร การคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน มีวินัย มีความรับผิดชอบ 	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้สอนมีความรอบรู้ในเรื่องที่สอน มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายน่าสนใจ เหมาะสมกับ เนื้อหาและวัยของผู้เรียน
แหล่งเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> • การเลือกใช้ แหล่งเรียนรู้ในการเรียนการสอน เหมาะสมกับ เนื้อหา กิจกรรม งบประมาณ เวลาในการทำกิจกรรม และวัยของผู้เรียน • เลือกใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีใกล้ตัวนักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> • เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ได้อย่างคุ้มค่า • เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริง • ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์/ตามตัวชี้วัด 	<ul style="list-style-type: none"> • จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้สำรองไว้ในกรณีที่แหล่งเรียนรู้นั้นมีปัญหา
สื่อ/อุปกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> • การเลือกใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอน เหมาะสมกับ เนื้อหา กิจกรรม วัยผู้เรียนและมีจำนวนเพียงพอ กับผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้เรียนใช้สื่ออุปกรณ์อย่างประหยัดคุ้มค่าอย่างมีประสิทธิภาพ • ใช้สื่อเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด • ให้ผู้เรียนฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้เกิดการเรียนรู้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> • จัดวางสื่อตามกำหนดขั้นตอนก่อนและหลังการใช้ให้สัมพันธ์กับการจัดกิจกรรมเพื่อความสะดวกในการหยิบใช้ • จัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและมีสำรองไว้ ในกรณีที่สื่อชำรุดใช้การไม่ได้
การประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> • ออกแบบวิธีการวัด ประเมินผลให้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัด • การประเมินผลเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา กิจกรรม เนื้อหา วัยของผู้เรียนและเวลา ที่กำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> • เพื่อวัด/ประเมินให้ตรงตามตัวชี้วัด มาตรฐาน ในหลักสูตร • วัด/ประเมินผลได้ชัดเจน ผู้เรียนได้แสดงความสามารถเต็มตามศักยภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> • วางแผนการวัด/ประเมินผลให้เป็นขั้นตอนชัดเจน • แบบประเมิน ข้อสอบ มีการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเชื่อมั่นและเที่ยงตรงในการวัดตามตัวชี้วัด • มีเครื่องมือวัดผลเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	<ul style="list-style-type: none"> • เรื่องหลักสูตรมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระแกนกลางตามหลักสูตรปี 2551 • เรื่องการวางแผนและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัด • เรื่องเทคนิคกระบวนการเรียนการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม • มีความรู้และมีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ • มีความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร • ความรู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างชัดเจนถ่องแท้ 		

3 หัวง ประเด็น	หลักพอประมาณ	หลักมีเหตุผล	หลักการมีภูมิคุ้มกัน
	· ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		
คุณธรรมของครู	· มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ยึดหยุ่น มีความเป็นกัลยาณมิตรและมีวินัยในตนเองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี		

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียน สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติ ตามหลัก 3 หัวง 2 เงื่อนไข ดังนี้

หลักพอเพียง		
พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการทำงานได้เหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิกในกลุ่มและระยะเวลาที่กำหนด - การนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างคุ้มค่า 	<ul style="list-style-type: none"> - นักเรียนรู้ความสำคัญของสังคมประชาธิปไตย และคุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย - คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย 	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติตนตามลักษณะสำคัญของสังคมประชาธิปไตย - สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง - กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตรงตามความถนัดและความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม - ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
ความรู้	คุณธรรม	
นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสังคมประชาธิปไตย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	นักเรียนมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง รับผิดชอบต่อ ความอดทน	

2.2 ผลลัพธ์ (K P A) 4 มิติ ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

การวัดผล	ด้าน อยู่อย่างพอเพียง.....สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในต่าง ๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้ (K)	ลักษณะสำคัญของสังคมประชาธิปไตย	คุณลักษณะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย	ลักษณะสำคัญของสังคมประชาธิปไตย	ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
ทักษะกระบวนการ (P)	ทักษะในการใช้แหล่งเรียนรู้ อ่านหนังสือ	ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม	ทักษะการในทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	ทักษะในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี
เจตคติและค่านิยม (A)	รักและเห็นคุณค่าของแหล่งเรียนรู้	ค่านิยมในการรักษาของสังคมประชาธิปไตย	ช่วยกันรักษาแหล่งเรียนรู้	ค่านิยมที่ดีในการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส 22101

ภาคเรียนที่ 1/2555

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การออมและการลงทุน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การออมและการลงทุน

จำนวน 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่ จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิต อย่างมีดุลยภาพ

ส 3.1 ม. 2/1 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนและการออม

2. สาระสำคัญ

การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นหากต้องการเก็บ ออมหรือนำเงินไปลงทุนเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวัง จึงควรศึกษาวิธีการบริหารจัดการเพื่อให้การ ดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 มีความรู้ความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ปัจจัยและปัญหาการลงทุนและการออม (K)
- 3.2 สามารถบริหารจัดการ เงินออมและการลงทุนในภาคครัวเรือนได้ (P)
- 3.3 ตระหนัก เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการออมและการลงทุน (A)

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ความหมายและความสำคัญของการลงทุน การออม
- 4.2 การบริหารจัดการเงินออมและการลงทุนภาคครัวเรือน
- 4.3 ปัจจัยของการลงทุนและการออม
- 4.4 ปัญหาการลงทุนและการออมในสังคมไทย

5. สมรรถนะสำคัญ

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด
- 5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 6.2 มีวินัย
- 6.3 ใฝ่เรียนรู้
- 6.4 มุ่งมั่นในการทำงาน
- 6.5 อยู่อย่างพอเพียง

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

- 7.1 ภาระงาน
  - 7.1.1 นักเรียนแต่ละคน ออกแบบและจัดทำสมุดรายรับ-รายจ่ายของครัวเรือน
  - 7.1.2 สรุปเรื่องปัจจัยการลงทุนและการออม
- 7.2 ชิ้นงาน
  - 7.2.1 Mind Mapping
  - 7.2.2 สมุดรายรับ-รายจ่าย

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 8.1 นักเรียนดูวิดีโอที่เกี่ยวกับตัวอย่างนักธุรกิจหรือบริษัทที่ดำเนินการประสบผลสำเร็จ
- 8.2 ครูใช้คำถามกระตุ้นนักเรียน ถึงตัวอย่างนักธุรกิจหรือบริษัทที่ดำเนินการประสบผลสำเร็จ มีอะไรบ้าง
- 8.3 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของการออมและการลงทุน

ชั่วโมงที่ 2

- 8.4 นักเรียนช่วยกันออกแบบและจัดทำสมุดรายรับ-รายจ่ายและปฏิทินการส่งสมุดรายรับ-รายจ่าย
- 8.5 แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 5-6 คน จัดทำ Mind Mapping เรื่อง ปัจจัยการลงทุนและการออม

ชั่วโมงที่ 3

- 8.6 นักเรียนส่งตัวแทนนำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน
- 8.7 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออมและการลงทุน

9. สื่อและแหล่งเรียนรู้

9.1 สื่อ

9.1.1 วีดิทัศน์เกี่ยวกับตัวอย่างนักธุรกิจหรือบริษัทที่ดำเนินการประสบผลสำเร็จ

9.1.2 สมุดรายรับ-รายจ่าย

9.1.3 Mind Mapping

9.2 แหล่งเรียนรู้

9.2.1 ห้องสมุดโรงเรียน

9.2.2 ห้องอินเทอร์เน็ต

10. การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	หลักฐานชิ้นงาน/ภาระงาน	วิธีวัด	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
(K) มีความรู้ความเข้าใจ ความหมาย ความสำคัญ ปัจจัยและปัญหาการลงทุน และการออม	Mind Mapping	ประเมิน Mind Mapping	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
(P) สามารถบริหารจัดการ เงินออมและการลงทุนใน ภาคครัวเรือนได้	สมุดรายรับ-รายจ่าย	ประเมิน สมุดรายรับ-รายจ่าย	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80
(A) ตระหนัก เห็นคุณค่า และประโยชน์ของการออม และการลงทุน	Mind Mapping	ประเมิน Mind Mapping	แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80

11. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

11.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K, P, A)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

11.3 แนวทางแก้ไข/พัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูผู้สอน

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1 ครูผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ประเด็น	หลักพอเพียง	พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
1.เนื้อหา		กำหนดการจัดการเรียนรู้ตามสาระแกนกลาง กำหนดเพื่อให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน และสอดคล้องกับบริบทของชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่และวัยของนักเรียน	เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้โดยการเรียนรู้จากการศึกษาด้วยตนเอง บรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	มีการวางแผนกำหนดให้นักเรียนได้ศึกษา ความหมาย ความสำคัญ ปัจจัยและปัญหาการออม และการลงทุน เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้
2.เวลา		กำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเวลาและระดับสติปัญญาของนักเรียนในแต่ละห้อง	เพื่อให้ผู้เรียนได้จัดสรรเวลาการทำงานได้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมที่จัดขึ้น	วางแผนการทำงาน จัดทำคำชี้แจงขั้นตอนกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจน
3.วิธีการจัดกิจกรรม		การจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้แกนกลางและศักยภาพของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีเวลาสำหรับร่วมกิจกรรมและฝึกปฏิบัติ	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของนักเรียน สอดคล้องกับเวลาและบริบทของชุมชนจะส่งผลให้บรรลุตัวชี้วัดและมาตรฐานที่กำหนด	การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย เวลาและศักยภาพของนักเรียนสามารถป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้
4.แหล่งเรียนรู้		การศึกษาเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว มีอยู่แล้วในโรงเรียนเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย	การเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวและมีอยู่แล้วในโรงเรียน การลงมือปฏิบัติจริงจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญ	การเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวและมีอยู่แล้วในโรงเรียน เป็นการสะดวกและปลอดภัยสำหรับผู้เรียน
5.สื่อ/อุปกรณ์		มีอยู่แล้วในโรงเรียน	มีความเหมาะสมกับเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนสามารถบรรลุตัวชี้วัดและมาตรฐานที่กำหนด	เป็นสื่อให้ประโยชน์กับผู้เรียนอย่างคุ้มค่า
6.การประเมินผล		กำหนดวิธีการวัดประเมินผลให้เหมาะสมกับกิจกรรมและตัวชี้วัด	เพื่อวัดและประเมินผลให้ตรงตามตัวชี้วัด และสอดคล้องกับกิจกรรมการ	วางแผนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมและเนื้อหา

หลักพอเพียง ประเด็น	พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
		เรียนรู้	
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	รู้หลักสูตรมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระแกนกลางตามหลักสูตรปี 2551 รู้การวางแผนและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัด รู้และมีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ รู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างถ่องแท้		
คุณธรรมของครู	มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรง ต่อ เวลา ยืดหยุ่น มีวินัยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง		

2 ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1 ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติตามหลัก 3 ท่วง 2 เงื่อนไข ดังนี้

	พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
หลักพอเพียง	<ol style="list-style-type: none"> นักเรียนเข้ากลุ่มตามความสามารถคละกัน (เก่ง ปานกลาง อ่อน) แบ่งหน้าที่การทำงานตามศักยภาพของแต่ละคน ใช้สื่อ/อุปกรณ์ได้เหมาะสมกับกิจกรรม ใช้อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด นักเรียนทุกคนได้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ มีความสำคัญเท่าเทียมกัน 	<ol style="list-style-type: none"> นักเรียนเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา วางแผนการทำงานชัดเจน ปฏิบัติตามแผนได้บรรลุจุดประสงค์ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 	<ol style="list-style-type: none"> การทำงานที่มีการวางแผน ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ รู้จักบทบาทหน้าที่ มีความเป็นประชาธิปไตย สามารถศึกษาค้นคว้าและสื่อแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข
ความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - รู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - รู้วิธีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบูรณาการกับชีวิตประจำวัน - การทำงานเป็นกลุ่ม - รู้เรื่องการออมและการลงทุน 		
คุณธรรม	สติ-ปัญญา มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประหยัด ใฝ่รู้ใฝ่เรียน เสียสละ มีจิตสาธารณะ		

2.2 ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้ที่จะอยู่อย่างพอเพียงอย่างไรบ้างจากกิจกรรมการเรียนรู้

ด้าน องค์ประกอบ	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
	วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
ความรู้ (K)	ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่าง ประหยัดคุ้มค่า	รู้กระบวนการกลุ่ม การรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น	การใช้ทรัพยากร เท่าที่จำเป็น	เข้าใจวิถีชุมชนใน การใช้จ่าย
ทักษะ (P)	รู้วิธีใช้วัสดุอุปกรณ์ อย่างระมัดระวัง	แบ่งหน้าที่ได้ตาม ศักยภาพและ ความสามารถ	ใช้ทรัพยากรได้ เหมาะสม	การแบ่งปันการใช้ การบริโภค
ค่านิยม (A)	เห็นประโยชน์เห็น คุณค่าของวัสดุอุปกรณ์	เห็นความสำคัญของ การใช้จ่ายและการ ออม	ใช้สิ่งของให้คุ้มค่า กับรายได้ที่ได้รับ	มีค่านิยมที่ถูกต้อง ในการใช้จ่าย

แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ส 32101

ภาคเรียนที่ 1/2555

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง เครื่องมือประเภทที่เป็นอุปกรณ์เก็บข้อมูล จำนวน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่ง ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศ อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.4-6/1 : ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาวิชาภูมิศาสตร์จำเป็นต้องมีการแสดงข้อมูลเพื่อให้เป็นรูปธรรม ในการเสนอข้อเท็จจริงเกี่ยวกับธรรมชาติการได้มาซึ่งข้อมูลจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือต่างๆ โดยเฉพาะแผนที่ที่ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการนำเสนอข้อมูล เพื่อค้นคว้าสืบต่อ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันได้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ ภาพถ่ายจากดาวเทียม ซึ่งกลายเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญ แต่อย่างไรก็ตามสถานที่จริงยังคงเป็นแหล่งประสบการณ์ตรงที่เราจะได้ข้อมูลมาโดยการรวบรวมจากอุปกรณ์ทางภูมิศาสตร์

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (K)
2. สามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง (P)
3. ตระหนักประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีต่อการรวบรวมและนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ (A)

4. สาระการเรียนรู้

- 4.1 ประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- 4.2 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ประเภทอุปกรณ์

5. สมรรถนะสำคัญ

- 5.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 5.2 ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 6.1 มีวินัย
- 6.2 ใฝ่เรียนรู้
- 6.3 อยู่อย่างพอเพียง
- 6.4 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. ภาระงาน/ชิ้นงาน

7.1 ภาระงาน

- 7.1.1 ร่วมปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

7.2 ชิ้นงาน

- 7.2.1 บัตรกิจกรรม
- 7.2.2 สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้

8. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 8.1 ครูให้นักเรียนทบทวนความหมายของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- 8.2 ครูสนทนากับนักเรียนว่า ข้อความรู้ทางภูมิศาสตร์เราจะได้อะไรมาโดยการอาศัยเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- 8.3 ครูให้นักเรียนเขียนชื่อเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่นักเรียนเคยใช้ลงในแบบบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้
- 8.4 นักเรียนเข้ากลุ่มกัน กลุ่มละ 4 คน เพื่อร่วมทำกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมงนี้
- 8.5 ประธานกลุ่มรับผิดชอบการสอนชุดที่ 2 เรื่อง เครื่องมือประเภทที่เป็นอุปกรณ์เก็บข้อมูล จากครูผู้สอนมา แจกสมาชิกกลุ่ม
- 8.6 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาชุดการสอน และแบ่งงานกันทำว่าใครจะรับผิดชอบทำการศึกษาค้นคว้าหัวข้อใด
- 8.7 นักเรียนแต่ละกลุ่มเมื่อทำการศึกษาค้นคว้าเสร็จสิ้นก็จะนำเสนอข้อความรู้ที่ตนรับผิดชอบให้แก่สมาชิกเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้กันและกัน
- 8.8 แต่ละกลุ่มถ้าพบปัญหาหรือหัวข้อความรู้ที่ไม่กระจ่างก็จะซักถามจากครูผู้สอน โดยครูผู้สอนจะช่วยให้ความรู้ที่ถูกต้องชัดเจนในหัวข้อที่มีปัญหาไม่เข้าใจ
- 8.9 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำงานจากบัตรกิจกรรม
- 8.10 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำแบบประเมินผลการทำกิจกรรมของกลุ่มจากบัตรเฉลย
- 8.11 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปข้อความรู้ที่ได้เรียนรู้ในชั่วโมงนี้
- 8.14 นักเรียนทุกคนบันทึกสรุปข้อความรู้ลงในสมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้
- 8.15 หลังจากเสร็จกิจกรรมเรียบร้อยแล้วให้ทุกคนช่วยกันเก็บสื่อการสอนทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อยก่อนส่งคืนครูผู้สอน

9. สื่อและแหล่งเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

9.1.1 ชุดการสอนชุดที่ 2 เรื่อง เครื่องมือประเภทที่เป็นอุปกรณ์เก็บข้อมูล

9.1.2 สมุดบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้

9.2 แหล่งเรียนรู้

9.2.1 ห้องสมุด (Library Learning Resources)

9.2.2 อินเทอร์เน็ต (Internet Learning Resources)

10. การวัดและการประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	หลักฐาน ชิ้นงาน/ ภาระงาน	วิธีวัด	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การประเมินผล
• มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (K)	• บัตรกิจกรรม	• ตรวจคะแนนจากบัตรกิจกรรม	• แบบตรวจบัตรกิจกรรม	• ถูกต้องร้อยละ 80
• สามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ได้ถูกต้อง (P)	• บัตรกิจกรรม	• ตรวจคะแนนจากบัตรกิจกรรม	• แบบตรวจบัตรกิจกรรม	• ถูกต้องร้อยละ 80
• ตระหนักประโยชน์ของเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่มีต่อการรวบรวมและนำเสนอข้อมูลทางภูมิศาสตร์ (A)	• บัตรกิจกรรม	• ตรวจคะแนนจากบัตรกิจกรรม	• แบบตรวจบัตรกิจกรรม	• ถูกต้องร้อยละ 80

11. บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

11.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (K, P, A)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11.2 ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

11.3 แนวทางแก้ไข/พัฒนา

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ครูผู้สอน

เอกสารประกอบ

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3 ช่วง ประเด็น	หลักพอประมาณ	หลักมีเหตุผล	หลักการมีภูมิคุ้มกัน
เนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาหลักสูตรสืบค้นข้อมูลเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์ให้พอเหมาะกับ ผู้เรียน 	<ul style="list-style-type: none"> สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้มีสื่ออุปกรณ์เพียงพอในการจัดกิจกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> จัดการเรียนรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้
เวลา	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดกิจกรรมเหมาะสมกับวัย และเวลาเรียนที่เหมาะสมกับเนื้อหา 	<ul style="list-style-type: none"> กำหนดเวลาเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมได้เต็มตามศักยภาพผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> วางแผนการใช้เวลาในการทำงาน ได้เหมาะสม กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรมให้ชัดเจนตามเวลาที่ มี และเผื่อเวลาไว้รองรับเหตุการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงในขณะทำกิจกรรม
วิธีการจัดกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> เลือกวิธีสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด 	<ul style="list-style-type: none"> เตรียมป้องกันปัญหาที่อาจเกิดจากการจัดการเรียนรู้ไม่ตรงกับแผนที่กำหนดไว้
แหล่งเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> จัดหาแหล่งเรียนรู้จากหนังสือเรียนและจากอินเทอร์เน็ต 	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อให้ นักเรียนสามารถหาความรู้ และศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง
สื่อ/อุปกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> ได้เรียนรู้ตามหลักสูตร จากชุดการสอนอย่างเหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> เลือกใช้สื่อได้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ กิจกรรมและเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> ครู มีความสามารถในการผลิตสื่อ และสามารถนำสื่อมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
การประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> ออกแบบวิธีการวัด ประเมินผลให้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัด การประเมินผลเหมาะสมกับธรรมชาติวิชา กิจกรรม เนื้อหา วัยของผู้เรียนและเวลา ที่ 	<ul style="list-style-type: none"> เพื่อวัด/ประเมินให้ตรงตามตัวชี้วัด มาตรฐาน ในหลักสูตร วัด/ประเมินผลได้ชัดเจน ผู้เรียนได้แสดงความสามารถเต็มตามศักยภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> วางแผนการวัด/ประเมินผลให้เป็นขั้นตอนชัดเจน แบบประเมิน ข้อสอบ มีการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเชื่อมั่นและเที่ยงตรงในการวัดตามตัวชี้วัด

3 หัวง ประเด็น	หลักพอประมาณ	หลักมีเหตุผล	หลักการมีภูมิคุ้มกัน
	กำหนด		• มีเครื่องมือวัดผลเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
ความรู้ที่ครูจำเป็นต้องมี	<ul style="list-style-type: none"> • เรื่องหลักสูตรมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระแกนกลางตามหลักสูตรปี 2551 • เรื่องเนื้อหา เครื่องมือ ประเภทที่เป็นอุปกรณ์เก็บข้อมูลตามหลักวิชาการ • เรื่องการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับนักเรียน • มีความรู้และมีทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์ • มีความรู้เรื่องการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร • ความรู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างชัดเจนถ่องแท้ • ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 		
คุณธรรมของครู	<ul style="list-style-type: none"> • มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ขยันอดทน เสียสละ รักและเมตตาต่อศิษย์ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ยึดหยุ่น มีความเป็นกัลยาณมิตรและมีวินัยในตนเองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี 		

2.ผลที่เกิดกับผู้เรียนสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักคิดและฝึกปฏิบัติ ตามหลัก 3 หัวง 2 เงื่อนไขดังนี้

หลักพอเพียง		
พอประมาณ	มีเหตุผล	ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว
1. ผู้เรียนจัดแบ่งหน้าที่การทำงานในกลุ่มได้เหมาะสมกับความสามารถ ตามศักยภาพของแต่ละคน 2.ใช้เวลาในการศึกษาและปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด 3. ใช้วัสดุอุปกรณ์ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด 4. เข้าร่วมกิจกรรมได้เหมาะสมตามความรู้ความสามารถของแต่ละคน 5.ใช้แหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน	1.ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ได้รับมอบหมาย มีวินัยในการรักษาเวลา เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ 2.คิดวิเคราะห์ในประเด็นที่ศึกษาได้อย่างมีเหตุผล 3. นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 4.ตระหนักและเห็นคุณค่าของหลักปรัชญา ฯ	1. มีการวางแผนการทำงานอย่างรอบคอบให้ทันตามกำหนดเวลา 2. เคารพกฎ กติกา และยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ปฏิบัติตามขั้นตอนของการเรียนรู้ตามกระบวนการกลุ่ม 3. ระมัดระวังรอบคอบในการใช้วัสดุอุปกรณ์

ความรู้	คุณธรรม
<p>-ฝึกการใช้ความรู้ต่างๆที่มีด้วยความรอบรู้ เชื่อมโยงสิ่งต่างๆให้เกิดประโยชน์ในการทำงาน</p> <p>-ฝึกนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและในการทำงานอย่างรอบคอบ</p> <p>-มีความรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้เหตุผล การแก้ปัญหา และการใช้เทคโนโลยี</p>	<p>ความสามัคคี มีวินัย ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ช่วยเหลือแบ่งปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พอประมาณ เสียสละ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีจิตอาสา</p>

2.2 ผลลัพธ์ (K, P, A) 4 มิติ ผู้เรียนได้เรียนรู้การใช้ชีวิตที่สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

องค์ประกอบ	ด้าน	สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ			
		วัตถุ	สังคม	สิ่งแวดล้อม	วัฒนธรรม
องค์ประกอบ	ความรู้ (K)	<p>-มีความรู้ความสามารถในการใช้ชุดการสอน</p> <p>-ชุดการสอนสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้น</p>	<p>- นักเรียนนำความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือประเภทที่เป็นอุปกรณ์เก็บข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการตอบคำถาม</p>	<p>-มีความสามารถในการใช้สิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้</p>	<p>-มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เหตุผลเพื่อสนับสนุนความจริงและความเชื่ออย่างมีวิจารณญาณ</p>
	ทักษะกระบวนการ (P)	<p>- นักเรียนเกิดทักษะในการใช้ชุดการสอน</p> <p>- การเลือกใช้วัสดุให้เหมาะสมกับการสืบค้นและการนำเสนอข้อมูลให้มีความน่าสนใจ</p>	<p>- ฝึกให้คิดเป็นทำเป็นอย่างมีเหตุผล</p> <p>- เกิดทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมได้</p> <p>- ฝึกให้เป็นผู้นำและผู้ตามได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์</p>	<p>-มีทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อม</p>	<p>-มีทักษะกระบวนการนำเอาหลักการให้เหตุผลไปใช้การดำเนินชีวิตประจำวัน</p> <p>-มีทักษะในการใช้เหตุผลเพื่อสนับสนุนความจริงและความเชื่ออย่างมีวิจารณญาณ</p>
	เจตคติ และค่านิยม (A)	<p>- เห็นคุณค่า ของสื่อและวัสดุอุปกรณ์โดยใช้อย่างคุ้มค่าและก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด</p>	<p>-เกิดการช่วยเหลือเกื้อกูลแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่</p> <p>-ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>-นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>-ตระหนักในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า</p>	<p>-ภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง</p> <p>-ตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบหรือผลลัพธ์จากการตัดสินใจ</p>

บบประเมินและตรวจชิ้นงาน

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม/ นักเรียน	รายการที่ประเมิน				รวม	ผ่าน	ไม่ ผ่าน
		เนื้อหาและ การจัด หมวดหมู่ (4)	หลักการเขียน แผนผัง ความคิด (4)	ความคิด สร้างสรรค์ (4)	ความ รับผิดชอบ ความประณีต เรียบร้อย (4)			

เกณฑ์คะแนน

- ระดับดีเยี่ยม คะแนน 14-16 แสดงว่า ผ่าน
 ระดับดี คะแนน 10-13 แสดงว่า ผ่าน
 ระดับพอใช้ คะแนน 7-9 แสดงว่า ไม่ผ่าน
 ระดับปรับปรุง คะแนน 1-6 แสดงว่า ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินรูบริคส์ (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. เนื้อหาและการจัดหมวดหมู่	เนื้อหาครบถ้วน หลากหลาย จัดหมวดหมู่ได้ตรงประเด็น ใช้คำ กระชับได้ใจความ เข้าใจง่าย	เนื้อหาครบถ้วน หลากหลาย แต่จัดหมวดหมู่ได้ไม่ตรงประเด็น ใช้คำ กระชับได้ใจความ	เนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่หลากหลาย จัดหมวดหมู่ไม่ได้ ใช้คำกระชับได้ใจความ	เนื้อหาไม่ครบถ้วน ไม่หลากหลาย ไม่ตรงประเด็น จัดหมวดหมู่ไม่ได้ ใช้คำไม่กระชับและไม่ได้ใจความ
2. หลักการเขียนแผนผังความคิด	เส้นกระจายออกจากจุดศูนย์กลาง ใช้เส้นได้ถูกต้อง หลักการเขียน Mind Mapping มีเครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี รูปภาพสอดคล้องกับเนื้อหา	เส้นกระจายออกจากจุดศูนย์กลาง ใช้เส้นได้ถูกต้อง หลักการเขียน Mind Mapping มีเครื่องหมาย สัญลักษณ์ แต่ไม่มีสี และรูปภาพที่สื่อความเข้าใจ	เส้นกระจายออกจากจุดศูนย์กลาง ใช้เส้นไม่ถูกต้องตามหลักการเขียน Mind Mapping ไม่มีเครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และรูปภาพที่สื่อความเข้าใจ	ใช้เส้นไม่ถูกต้องตามหลักการเขียน Mind Mapping ไม่มีเครื่องหมาย สัญลักษณ์ สี และรูปภาพที่สื่อความเข้าใจ
3. ความคิดสร้างสรรค์	ออกแบบแปลกใหม่ สร้างสรรค์ สอดคล้องกับเนื้อหา ภาพประกอบ ใช้สีสันหลากหลาย	ออกแบบแปลกใหม่ สอดคล้องกับเนื้อหา แต่ยังไม่โดดเด่นในการสื่อภาพและสี	ออกแบบไม่แปลกใหม่ แต่มีความสอดคล้องกับเนื้อหา บางส่วน	การออกแบบไม่สอดคล้องกับเนื้อหา และงานไม่แปลกใหม่
4. ความรับผิดชอบ ความประณีต เรียบร้อย	ส่งงานตรงเวลา สะอาด อ่านง่าย เรียบร้อย ประณีต แสดงถึงความตั้งใจทำงาน	ส่งงานตรงเวลา สะอาด อ่านง่าย เรียบร้อย แต่ขาดความประณีตในรายละเอียดบางส่วน ของชิ้นงาน	ส่งงานไม่ตรงเวลา ชิ้นงานไม่ประณีต ไม่สะอาด ไม่เรียบร้อย แสดงถึงความรีบเร่งในการทำงาน	ชิ้นงานไม่เสร็จ สมบูรณ์เป็นส่วนมาก

แบบประเมิน การนำเสนอชิ้นงาน

ลำดับ ที่	ชื่อกลุ่ม/ นักเรียน	พฤติกรรมที่สังเกต				รวม	ผ่าน	ไม่ ผ่าน
		มีการ นำเสนอ วิธีการ แก้ปัญหา ด้วยตนเอง (4)	มีการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลอย่าง สร้างสรรค์ (4)	การสรุป ประเด็นจาก การอภิปราย ของเพื่อน (4)	นำเสนอข้อมูล ได้อย่าง ถูกต้องตรง ประเด็น (4)			

ปรับปรุงจาก :

ธีรชัย เนตรถนอมศักดิ์. แนวทางการพัฒนา การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.

ขอนแก่น : โรงพิมพ์แอนนาออฟเซต. 2550

สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรไทย. 2544

เกณฑ์คะแนน

ระดับดีเยี่ยม คะแนน 14-16 แสดงว่า ผ่าน

ระดับดี คะแนน 10-13 แสดงว่า ผ่าน

ระดับพอใช้ คะแนน 7-9 แสดงว่า ไม่ผ่าน

ระดับปรับปรุง คะแนน 1-6 แสดงว่า ไม่ผ่าน

ตลาด

ความหมายและหน้าที่ของตลาด ในทางเศรษฐศาสตร์มีความหมาย 2 ลักษณะ คือ

ตลาด หมายถึง สถานที่ในการซื้อขายสินค้าและบริการ ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย เช่น ตลาดสดเทศบาลเมืองสุรินทร์ ตลาดนัด คลองถม เป็นต้น

ตลาด หมายถึง การตกลงซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งอาจติดต่อซื้อขายทางโทรศัพท์ จดหมาย อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ตลาดนอกจาก

จะเป็นที่รวมของผู้ซื้อผู้ขายแล้ว ยังมีหน้าที่ทำให้เกิดความต้องการในการเสนอซื้อและความต้องการในการเสนอขายของสินค้าและบริการอีกด้วย กล่าวคือ ตลาดจะทำหน้าที่จัดหาสินค้าและบริการให้แก่ผู้บริโภค และเก็บสินค้าเพื่อรอการจำหน่าย พร้อมทั้งจำหน่ายสินค้าและบริการไปยังผู้บริโภคกำหนดมาตรฐานสินค้า และการขนส่งสินค้าเข้าออกจากตลาด เป็นต้น

ประเภทของตลาด จำแนกลักษณะตลาดออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

ตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์ หรือตลาดเสรี เป็นตลาดที่มีผู้ซื้อผู้ขายเป็นจำนวนมาก และสินค้ามีลักษณะไม่แตกต่างกันทั้งคุณภาพและปริมาณ ดังนั้นตลาดแข่งขันสมบูรณ์จึงมีคุณสมบัติดังนี้

- มีผู้ซื้อผู้ขายจำนวนมาก ระดับราคาสินค้าในตลาดถูกกำหนดโดยกลไกราคาหรือกลไกตลาด ซึ่งราคาจะเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการเสนอซื้อและความต้องการเสนอขายสินค้าที่มีอยู่ในตลาดขณะนั้น

- ผู้ผลิตมีอิสระในการเข้าออกจากตลาดได้อย่างเสรี เช่น ถ้าตลาดมีสินค้าน้อย ราคาสินค้าก็จะสูงสามารถขายได้กำไรมากจนเป็นเหตุจูงใจให้ผู้ผลิตรายใหม่เข้ามาผลิตแข่งขันกันมากขึ้น แต่ถ้าปริมาณสินค้าในตลาดมีมาก ทำให้สินค้าราคาถูกลง ผู้ผลิตจะมีกำไรน้อยหรือขาดทุน ทำให้ผู้ผลิตหยุดการผลิตหรือออกจากตลาดไปในที่สุด

- ลักษณะสินค้าและบริการทั้งคุณภาพและปริมาณมีลักษณะเหมือนกันโดยส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ผงซักฟอก สบู่ ยาสีฟัน หรือสินค้าประเภทเดียวกัน กลั วคือ สินค้าแต่ละชนิดใช้แทนกันได้อย่างสมบูรณ์ ผู้บริโภคจะเห็นว่า ถ้าสินค้าประเภทเดียวกัน ยี่ห้อหนึ่งแพงก็จะหันไปซื้ออีกยี่ห้อหนึ่ง โดยไม่รู้สึกรว่าสินค้าแต่ละยี่ห้อมีความแตกต่างกัน

- การเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการเป็นไปด้วยความสะดวกและรวดเร็ว ถ้าขนส่งสินค้าจาก แหล่งผลิตไปถึงมือผู้บริโภคได้รวดเร็ว ก็จะทำให้ราคาสินค้าไม่ต่างกันมากนัก

2. ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

2.1 ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด .....

2.2 ตลาดที่มีผู้ขายน้อย ยราย ตลาดประเภทนี้จะมีผู้ขายเพียงไม่กี่รายและผู้ขายแต่ละรายจะเสนอขายสินค้าเป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับปริมาณสินค้าทั้งหมดในตลาด ถ้าหากผู้ขายรายใดเปลี่ยนแปลงราคาหรือนโยบายการผลิตหรือการขายก็จะกระทบกระเทือนต่อผู้ผลิตรายอื่นๆเช่น ผู้จำหน่ายโทรศัพท์มือถือในประเทศไทย มีเพียงไม่กี่ราย ผู้ขายแต่ละบริษัทจะต้องวางนโยบายของตนให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทอื่น เพื่อที่จะดำเนินการค้าร่วมกันอย่างราบรื่นและผู้ขายทุกรายต่างมีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาและปริมาณสินค้าในตลาด

2.3 ตลาดผูกขาด ตลาดประเภทนี้จะมีผู้ขายเพียงรายเดียวทำให้ผู้ขายมีอิทธิพลเหนือราคาและปริมาณอย่างสมบูรณ์ในการที่จะเพิ่มหรือลดราคาและควบคุมจำนวนขายทั้งหมด ส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ที่ใช้เงินลงทุนมาก มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น กิจการไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์ โรงงานยาสูบ เป็นต้น

อุปสงค์ อุปทาน และกลไกราคา

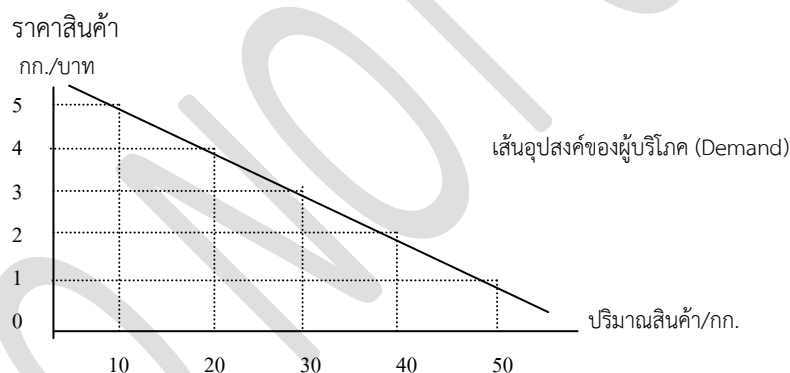
กลไกราคากับการกำหนดราคาสินค้า

อุปสงค์(Demand) หมายถึง ปริมาณความต้องการซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ณ ระดับราคาใดราคาหนึ่ง ซึ่งปกติแล้ว ผู้บริโภคจะมีความต้องการซื้อสินค้า หรือบริการในปริมาณที่มากขึ้น หากราคาสินค้า หรือบริการนั้นถูกลง ในทางกลับกันหากราคาสินค้า หรือบริการนั้นสูงขึ้น ผู้บริโภคจะมีความต้องการซื้อสินค้า หรือบริการนั้นในปริมาณที่ลดลง จึงพอสรุปได้ว่า ราคาสินค้า หรือบริการมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในปริมาณความต้องการซื้อสินค้า หรือบริการของผู้บริโภค โดยมีความสัมพันธ์แบบแปรผกผันกันนั่นเอง

กฎของอุปสงค์

ราคาสินค้าหรือบริการสูง (ของแพง) = ...

ราคาสินค้าหรือบริการต่ำ (ของถูก) = ...

ปัจจัยกำหนดอุปสงค์ของผู้บริโภค

1. การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าหรือบริการ
2. การเปลี่ยนแปลงในรายได้ของผู้บริโภค
3. การเปลี่ยนแปลงในรสนิยมของผู้บริโภค
4. ฤดูกาล
5. การเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าสองชนิดที่ใช้แทนกันได้
6. การโฆษณาในสินค้าและบริการ
7. การคาดการณ์ในอนาคตของผู้บริโภค

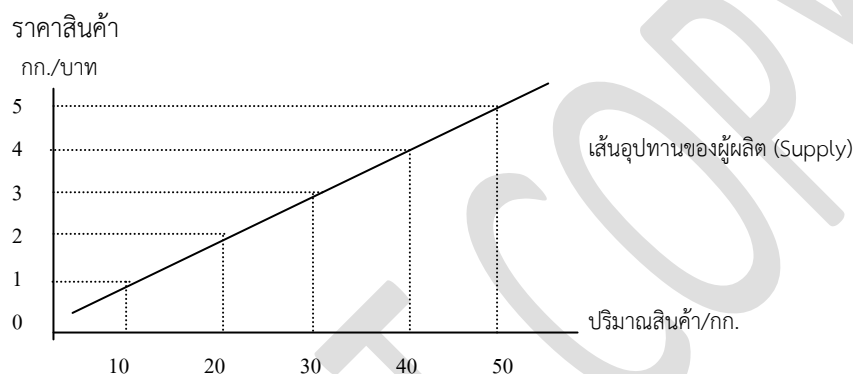
อุปทาน (Supply) หมายถึง ปริมาณความต้องการขายสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ณ ระดับราคาใดราคาหนึ่ง ซึ่งผู้ขายมักต้องการที่จะขายสินค้า หรือบริการในปริมาณที่มากขึ้น หากราคาสินค้า หรือบริการนั้นสูงน่าพอใจ แต่ถ้าราคาสินค้า หรือบริการถูกลง ปริมาณความต้องการขายสินค้า หรือบริการของผู้ขายก็จะลดลงตาม

ดังนั้น ราคาสินค้า หรือบริการจึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในปริมาณความต้องการขายสินค้า หรือบริการของผู้ขาย เช่นเดียวกับอุปสงค์ แต่ความสัมพันธ์จะเป็นไปในทิศทางเดียวกันแทน

กฎของอุปทาน

ราคาสินค้าหรือบริการสูง (ของแพง) = ...

ราคาสินค้าหรือบริการต่ำ (ของถูก) = ...

ปัจจัยกำหนดอุปทานของผู้ผลิต

- 1.กรรมวิธีในการผลิต
- 2.ราคาของปัจจัยการผลิต
- 3.การคาดคะเนของราคาสินค้า
- 4.มาตรการทางด้านภาษีอากรของรัฐ

ความสัมพันธ์ของอุปสงค์และอุปทาน

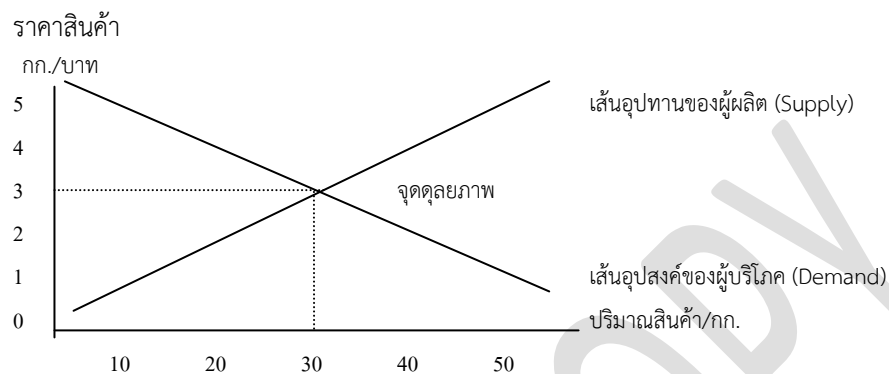
โมเดลของอุปสงค์และอุปทาน อธิบายว่า ตลาดมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่ดุลยภาพ (equilibrium) ซึ่งปริมาณอุปสงค์และปริมาณอุปทานจะเท่ากัน เรียกราคาที่ภาวะดุลยภาพว่า ราคาดุลยภาพ และปริมาณสินค้าที่ภาวะนี้ว่า ปริมาณดุลยภาพ หากปริมาณอุปสงค์มากกว่าปริมาณอุปทาน ซึ่งเกิดเมื่อราคาสินค้าต่ำกว่าราคาดุลยภาพของสินค้านั้น จะเกิดการขาดแคลนสินค้า หรือเรียกว่ามีอุปสงค์ส่วนเกิน ในขณะที่เมื่อปริมาณอุปทานมากกว่าปริมาณอุปสงค์ คือเมื่อราคาสินค้าสูงกว่าราคาดุลยภาพ จะเกิดสินค้าล้นตลาด หรืออุปทานส่วนเกิน โดยเมื่อเกิดกรณีเหล่านี้ ผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดจะตอบสนองจนกระทั่งตลาดเข้าสู่ดุลยภาพต่อเนื่องกัน

ราคาดุลยภาพและปริมาณดุลยภาพ

ราคาดุลยภาพ หมายถึง ราคาที่ทั้งผู้บริโภค และผู้ขาย เต็มใจที่จะซื้อ หรือขายสินค้า หรือบริการในปริมาณที่เท่ากัน เรียกว่า “.....” (Market Price)

ปริมาณดุลยภาพ หมายถึง ปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิต (หรือผู้ขาย) นำออกจำหน่ายเท่ากับปริมาณความต้องการที่ผู้บริโภคต้องการจะซื้อ ณ ระดับ ราคาดุลยภาพ คือ ราคาสินค้าที่พอใจตรงกันทั้งสองฝ่าย ทำให้สินค้าหมดพอดี

แบบฝึกทบทวนความรู้ เรื่อง ตลาด

ตอนที่ 1 คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่เลือกคำตอบ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

.....1.ตลาดหมายถึง	ก.ส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ที่ใช้เงินลงทุนมาก
.....2.ตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์ หรือตลาดเสรี	ข.ตลาดผูกขาด
.....4.ประเภทของตลาด	ค. การตกลงซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งอาจติดต่อซื้อขายทางโทรศัพท์ก็ได้
.....5.ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด	ง.ตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์
.....6.ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย	จ.ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย
.....7.ตลาดผูกขาด	ฉ.มีลักษณะคล้ายคลึงกับตลาดแข่งขันสมบูรณ์
.....8.กิจการไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไปรษณีย์	ช.ตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์กับแข่งขันไม่สมบูรณ์
.....9.วางนโยบายของตนให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทอื่น	ซ.เป็นตลาดที่มีผู้ซื้อผู้ขายเป็นจำนวนมาก และสินค้ามีลักษณะไม่แตกต่างกันทั้งคุณภาพและปริมาณ
.....10.ผู้ผลิตมีอิสระในการเข้าออกจากตลาดได้อย่างเสรี	ณ.ผู้ขายทุกรายต่างมีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาและปริมาณสินค้าในตลาด

ตอนที่ 2 คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ละเอียดความที่สมบูรณ์

- 1.ตลาด หมายถึง .....
- 2.ประเภทของตลาด จำแนกลักษณะตลาดออกเป็น ..... ประเภท คือ .....
- 3.ตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์ หรือตลาดเสรี หมายถึง .....
- 4.ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด หมายถึง .....
- 5.ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย กับ ตลาดผูกขาด แตกต่างกันอย่างใด .....

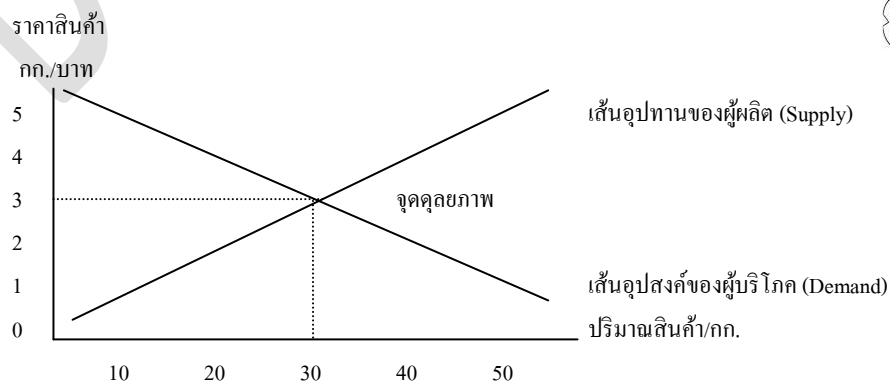
แบบฝึกหัดทบทวนความรู้ เรื่อง “อุปสงค์ อุปทาน และกลไกราคา”

ตอนที่ 1 คำชี้แจง : ให้นักเรียนจับคู่เลือกคำตอบ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

.....1.อุปสงค์	ก.ราคาของผู้ขายเสนอขายสินค้าและบริการ
.....2.อุปทาน	ข.ราคาสูง อุปสงค์ลดลง
.....3.ดุลยภาพ	ค.ราคาสินค้าหรือบริการ
.....4.กฎของอุปสงค์	ง.ราคาตลาด
.....5.กฎของอุปทาน	จ.ราคาของผู้ซื้อต้องการซื้อสินค้าและบริการ
.....6.ปัจจัยกำหนดอุปสงค์	ฉ.ราคาสูง อุปทานเพิ่มสูงขึ้น
.....7.ปัจจัยกำหนดอุปทาน	ช.ราคาของปัจจัยการผลิต
.....8. Market Price	ซ.ปัจจัยกำหนดอุปทาน
.....9.มาตรการด้านภาษีอากรของรัฐ	ณ.ราคาของผู้ซื้อและผู้ขายเจรจาตกลงราคากันได้

ตอนที่ 2 คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ใต้ใจความที่สมบูรณ์

- 1.อุปสงค์ หมายถึง .....
- 2.อุปทาน หมายถึง .....
- 3.ราคาดุลยภาพ หมายถึง .....
- 4.กฎของอุปสงค์ .....
- 5.กฎของอุปทาน .....
- 6.ให้นักเรียนอธิบายกราฟต่อไปนี้

.....
.....

DO NOT COPY

